

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

30 січня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 145/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Лукаша Т.В., Тітова Ю.Г.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Мойсюка Миколи Івановича на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду у межах конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 02 серпня 2018 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 185/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду:

- у Касаційному адміністративному суді – 26 посад;
- у Касаційному господарському суді – 16 посад;
- у Касаційному кримінальному суді – 13 посад;
- у Касаційному цивільному суді – 23 посади.

Мойсюк Микола Іванович 03 вересня 2018 року звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Комісією 02 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 53/вс-18, зокрема, про допуск Мойсюка М.І. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посади суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Відповідно до Умов проведення конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду Мойсюк М.І. проходить кваліфікаційне оцінювання як суддя.

У статті 10 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями Генеральної асамблеї ООН від 29 листопада 1985 року № 40/32 та від 13 грудня 1985 року № 40/146, визначено, що особи, відібрані для судових посад, повинні мати високі моральні якості і здібності, а також відповідну підбору кваліфікацію в галузі права.

Ці основоположні принципи формування суддівського корпусу імплементовані у національне законодавство, що визначає основними складовими авторитету судової влади та довіри суду добросовісність і компетентність судді.

Згідно з цими приписами під час кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посади суддів касаційного суду у складі Верховного Суду Комісія керується тим, що кандидати на посаду судді найвищого суду у системі судоустрою мають відповідати найвищим стандартам за критеріями компетентності та професійної етики за відсутності будь-яких обґрунтованих сумнівів у їх доброчесності, що можуть негативно вплинути на суспільну довіру до Верховного Суду.

Відповідно до статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 1402-VII) кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна), професійна етика та доброчесність.

У пунктах 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (зі змінами, внесеними згідно з рішеннями Комісії від 16 лютого 2018 року № 22/зп-18 та 21 березня 2018 року № 57/зп-18) (далі – Положення), передбачено, що встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Відповідно до статті 85 Закону № 1402-VII кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи: 1) складення іспиту; 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

На першому етапі кваліфікаційного оцінювання за загальним результатом іспиту Мойсюк М.І. отримав 137,25 бала та рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 327/зп-18 був допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Згідно з абзацом 3 пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (зі змінами, внесеними згідно з рішеннями Комісії від 16 лютого 2018 року № 22/зп-18 та 21 березня 2018 року № 57/зп-18) (далі – Положення), під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону № 1402-VII з метою сприяння у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності Громадською радою доброчесності (далі – ГРД) на електронну адресу Комісії 21 січня 2019 року надіслано висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Мойсюка М.І. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений однойменною датою.

Зазначений висновок подано без дотримання вимог підпункту 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81 /зп-16 (далі – Регламент), а саме менше ніж за 10 робочих днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди з кандидатом Мойсюком М.І. У зв'язку з наведеним висновком не вважається поданим.

На підставі протокольного рішення колегії обставини, викладені у висновку про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Мойсюка М.І. критеріям доброчесності та професійної етики, розглянуто як додаткову інформацію щодо

кандидата на посаду судді Мойсюка М.І., яка кореспондується з інформацією, наявною у досьє цього кандидата.

Під час перевірки та аналізу наявної інформації щодо кандидата на посаду судді Мойсюка М.І. колегією Комісії за участі представника Громадської ради доброчесності встановлено та обговорено на співбесіді, зокрема, такі питання.

З інформації ГРД та матеріалів суддівського досьє Мойсюка М.І. вбачається, що у декларації доброчесності судді за 2015 рік кандидат підтвердив, що не здійснював вчинків, що можуть мати наслідком притягнення його до відповідальності.

Указане твердження кандидата спростовується рішенням Вищої ради юстиції від 20 жовтня 2015 року, яким було констатовано порушення кандидатом норм процесуального права, а саме недодержання суддею норм процесуального права, що призвело до порушення права ОСОБА_1 на перегляд судових рішень з метою захисту своїх прав та інтересів.

Приховування фактів, які мають бути висвітлені кандидатом у пункті 22 декларації доброчесності судді, ймовірно вказують на недотримання кандидатом правил суддівської етики.

Стосовно цих доводів кандидат надав пояснення, які було оцінено Комісією у колегіальному складі під час співбесіди. Кандидат повідомив, що рішення Вищої ради юстиції ним не оскаржувалося з підстав закриття дисциплінарної справи, оскільки вважав, що рішення Вищої ради юстиції про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно нього, яке набрало законної сили, не може бути підставою для надання такої оцінки як «перешкоджання доступу до правосуддя», адже такий висновок може надати лише відповідний дисциплінарний орган, вища судова інстанція та/або констатувати у своєму рішенні Європейський суд з прав людини, чого у цьому випадку немає. Оскільки дисциплінарну справу стосовно кандидата закрито, він вважав недоцільним зазначати про це у декларації доброчесності судді.

Проте у рішенні Вищої ради юстиції від 20 жовтня 2015 зазначено, що недодержання суддею Мойсюком М.І. норм процесуального права призвело до порушення права ОСОБА_1 на перегляд судових рішень з метою захисту своїх прав та інтересів, а наведені доводи не спростовують допущених ним порушень. Також у вказаному рішенні йдеться про невстановлення Вищою радою юстиції фактів порушення суддею Вищого адміністративного суду України Мойсюком М.І. вимог щодо статусу судді чи присяги судді під час розгляду вказаної справи. Однак, як зауважено у рішенні Вищої ради юстиції, у діях судді мають місце порушення норм процесуального права, які можуть свідчити про наявність ознак дисциплінарного проступку.

З дня прийняття суддею Мойсюком М.І. ухвали від 09 липня 2012 року, як вбачається зі змісту рішення Вищої ради юстиції, минуло більше трьох років, а тому передбачений законом строк, протягом якого застосовується дисциплінарне стягнення до судді, сплинув. З урахуванням викладеного 20 жовтня 2015 року Вищою радою юстиції було ухвалено рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Вищого адміністративного суду України Мойсюка М.І.

Колегія Комісії не бере до уваги пояснення судді Мойсюка М.І., які спростовуються матеріалами досьє кандидата на посаду судді та за своєю суттю вказують на невідповідність цього кандидата на посаду судді Верховного Суду критеріям доброчесності та професійної етики.

Згідно зі статтею 62 Закону декларація доброчесності судді складається з переліку тверджень, правдивість яких суддя повинен задекларувати шляхом їх підтвердження або неспростовування. Декларація доброчесності судді може містити інші твердження, метою яких є перевірка доброчесності судді.

Рішенням Комісії від 31 жовтня 2016 року було затверджено форму декларації доброчесності судді, а також визначено правила її заповнення, які регламентують, що у разі заповнення декларації вперше у ній зазначаються твердження щодо обставин, які

мали місце упродовж усього життя особи, яка її заповнює. Водночас зміни, доповнення чи уточнення поданих у декларації відомостей не допускаються. Крім того, суддя (кандидат на посаду судді) має право за власним бажанням зазначити у декларації у довільній формі додаткові пояснення щодо наведених ним тверджень.

Пункт 22 розділу II декларації доброчесності судді містить твердження: «Мною не здійснювалися вчинки, що можуть мати наслідком притягнення мене до відповідальності». Наведене підтверджено кандидатом шляхом проставлення відповідної позначки.

Стосовно незазначення у декларації доброчесності судді вчинків, які могли бути наслідком притягнення його до відповідальності, кандидат пояснив, що рішенням Вищої ради юстиції від 20 жовтня 2015 року стосовно нього було відмовлено у відкритті дисциплінарної справи і він вважається таким, що не має дисциплінарних стягнень.

За результатами дослідження досьє кандидата, зокрема декларації доброчесності судді, на колегіальному засіданні Комісії встановлено, що твердження кандидата у декларації доброчесності судді (пункта 22 розділу II) є недостовірним, оскільки кандидатом було здійснено вчинки, що можуть мати наслідком притягнення його до відповідальності.

Ураховуючи наведене, колегія Комісії констатує прояв недоброчесності кандидатом на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Мойсюком М.І. Колегія Комісії відзначає, що цей прояв мав місце у прямій суперечності з поданою ним декларацією доброчесності судді за 2015 рік, що підтверджується рішенням Вищої ради юстиції від 20 жовтня 2015 року. Щодо необхідності проставлення відповідної позначки у пункті 22 розділу II декларацій доброчесності судді за 2016 та 2017 роки колегія Комісії вважає за доцільне наголосити на тому, що факт недодержання суддею Мойсюком М.І. норм процесуального права, що призвело до порушення права ОСОБА_1 на перегляд судових рішень з метою захисту своїх прав та інтересів, мав місце у 2012 році. Обов'язок зазначити про це був покладений на кандидата лише при заповненні декларації доброчесності судді вперше щодо обставин, які мали місце упродовж усього життя особи, в 2015 році.

Окрім того, колегією Комісії під час співбесіди з кандидатом проаналізовано його майновий стан та майновий стан членів його сім'ї.

Згідно з інформацією, наданою Національним антикорупційним бюро України, протягом 2012-2016 років дохід сестри кандидата Грушецької Г.І. становив лише 245 698 грн, однак, незважаючи на таку суму її сукупного доходу, у 2015 році нею було придбано житловий будинок у с. Петрушки Києво-Святошинського р-ну Київської обл. загальною площею 376 кв.м, частина якого з 2016 року перебуває у кандидата на іншому праві користування. Вартість вказаного об'єкта нерухомості на момент його придбання становила 1700779 гривень. Під час співбесіди кандидат не заперечував факту користування житловим будинком у с. Петрушки Києво-Святошинського р-ну Київської обл. Зауважив, що у період роботи на посаді судді Вищого адміністративного суду України з 2008 до 2018 року він не був забезпечений житлом у місті Києві, у зв'язку з чим ним укладено договори оренди житлового приміщення в місті Києві за адресою: АДРЕСА_1 з Дочірнім підприємством «Екос» Холдингової компанії «Київміськбуд». Після отримання за місцем роботи ордера від 12 лютого 2015 року № НОМЕР_1 на право зайняття службового жилого приміщення жилою площею 78,98 кв.м у квартирі АДРЕСА_2 попередні договори оренди було припинено. Враховуючи, що у питанні забезпечення службовою квартирою виникли непорозуміння та через реформування Вищого адміністративного суду України з'явилася певна невизначеність із місцем проживання сім'ї, сестра запропонувала тимчасове користування частиною свого житлового будинку в с. Петрушки Києво-Святошинського р-ну Київської обл. на безоплатній основі, без встановлення

будь-яких договірних зобов'язань, що кандидат задекларував відповідно до правил декларування в електронних деклараціях 2016 та 2017 років. Джерелами походження коштів для придбання сестрою вказаного будинку Мойсюк М.І. зазначав її заробітки на високих, на його думку, посадах в державних і приватних підприємствах, а також здійснення нею індивідуальної трудової діяльності, ведення власного господарства у період її проживання з квітня 1988 до вересня 2009 року в Калінінградській області Російської Федерації, а також фінансову допомогу двох її дітей. За відсутності будь-яких інших доказів, крім фотокопії витягу з трудової книжки, з якої неможливо встановити її власника, такі пояснення не підтверджують законності джерел походження цього майна та відповідно добросовісності поведінки судді. Крім того, наголошував, що його рідна сестра не була і не є членом його сім'ї, а тому закон не покладає на нього обов'язку бути обізнаним у її фінансових питаннях.

Досліджуючи майновий стан родини кандидата, колегія Комісії не здійснює оцінювання добросовісності його близьких осіб, а має на меті з'ясувати поінформованість кандидата про матеріальні інтереси членів родини та оцінити його прагнення сприяти встановленню обставин, важливих для підтримання впевненості громадськості у чесності й неупередженості судових органів.

Під час співбесіди Мойсюк М.І. не зміг надати колегії Комісії переконливих пояснень та доказів, які б усунули сумніви щодо законності походження грошових коштів, витрачених на придбання його сестрою житлового будинку загальною площею 376 кв.м у с. Петрушки Києво-Святошинського р-ну Київської обл. на земельній ділянці площею 0,1525 га вартістю 1700779 грн, який у 2016 році на безоплатній, бездоговірній основі був наданий у користування сім'ї кандидата.

З огляду на твердження про претендування на службову квартиру НОМЕР_2 в місті Києві за адресою: АДРЕСА_2у той час, як кандидат мав достатньо грошових заощаджень для придбання власного житла, Мойсюк М.І. зауважив, що вказану службову квартиру у місті Києві (загальною площею 135,60 кв.м) він отримав разом із сім'єю на підставі ордеру, виданого за розпорядженням Печерської районної державної адміністрації. Під час здійснення декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру за 2015 рік він задекларував отриману у користування службову квартиру, проте фактично не користування нею. У момент оформлення права користування було виявлено, що надану йому у службове користування квартиру забудовник переоформив та перепродав, а тому кандидат не реалізував виданий йому ордер та не набув права користування квартирою. Кандидат не володіє інформацією стосовно можливої передачі цієї квартири учасникам АТО.

Отримавши ордер на спірну службову квартиру ще у 2015 році, не здійснюючи фактичного проживання в ній та не маючи бажання, як під час співбесіди наголошував кандидат, взагалі отримувати її, Мойсюк М.І. почав вчиняти дії щодо анулювання правовстановлюючих документів лише у 2018 році, зокрема 22 лютого 2018 року звернувся із заявами до керівництва Вищого адміністративного суду з вимогою скасувати наказ Вищого адміністративного суду України від 23 січня 2015 року № 6 про надання йому службової квартири на сім'ю з 5-х осіб та до Печерської районної в місті Києві державної адміністрації з вимогою скасувати розпорядження Печерської районної у м. Києві державної адміністрації від 10 лютого 2015 року № 67 про затвердження рішення керівництва Вищого адміністративного суду України про надання цієї квартири, а 04 червня 2018 року надіслав заяву до Солом'янського районного суду міста Києва про відмову від свого позову про встановлення факту, що має юридичне значення, визнання договорів купівлі-продажу недійсними та вселення.

Суперечливі твердження стосовно цієї службової квартири вказують на недостатнє сприйняття кандидатом обов'язку демонструвати бездоганну поведінку у всіх сферах життя та діяти так, щоб підтримувати впевненість суспільства у чесності носіїв судової влади.

Окрім цього, під час співбесіди встановлено, що кандидат та члени його родини є власниками понад 1,3 млн. грошових коштів, які задекларовані ним в електронних деклараціях 2016-2017 років. Фінансову спроможність для набуття цих статків кандидат пояснював своїми доходами, отриманими у період роботи на посаді судді Вищого адміністративного суду України з 2008 до 2016 року та скромним стилем свого життя.

Надані кандидатом довідки про заробітну плату за період роботи на посаді судді Вищого адміністративного суду України у 2008-2016 роках та аналіз витрат його сім'ї, проведений на підставі простих арифметичних розрахунків, не усувають сумнівів у законності походження грошових заощаджень кандидата, задекларованих у 2016 та 2017 роках.

З огляду на викладене, а також враховуючи те, що, беручи участь у попередньому конкурсі на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, оголошеному рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16, кандидат стверджував, що більшу частину своїх статків отримав у спадщину, колегія Комісії вважає пояснення Мойсюка М.І. суперечливими та такими, що створюють сумніви в їх достовірності.

Оцінюючи здатність Мойсюка М.І. як кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду здійснювати правосуддя у цьому суді за критеріями професійної етики та доброчесності, Комісія керується також вимогами Кодексу суддівської етики, затвердженого XI з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року.

У статтях 1-3, 18-19 цього кодексу встановлено вимоги до поведінки судді під час здійснення правосуддя та поза професійною діяльністю. Зокрема, суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду. Суддя має докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною. Суддя повинен бути обізнаним про свої майнові інтереси та вживати розумних заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї.

Відповідно до роз'яснень Кодексу суддівської етики, затверджених рішенням Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 1, суддя добровільно приймає на себе обмеження, пов'язані з виконанням ним своїх професійних обов'язків, які унеможливають створення умов, що викликать сумніви у доброчесності поведінки судді та його безсторонності, незалежності й об'єктивності.

Доброчесна поведінка судді має стосуватися всіх сфер його життя, зокрема й матеріальної (майнової) сфери. Йдеться про добросовісну поведінку судді в реалізації обов'язку бути обізнаним про свої майнові інтереси та здійснення активних дій щодо вжиття розумних (адекватних) заходів для того, щоб бути обізнаним про майнові інтереси членів своєї сім'ї та близьких осіб, виявляючи повагу до законів і лояльність до публічних фінансових інтересів держави.

З огляду на зазначене колегія Комісії при проведенні співбесіди з кандидатом Мойсюком М.І. бере до уваги наявну в досьє інформацію про порушення ним норм процесуального права, які можуть свідчити про наявність ознак дисциплінарного проступку, непідтвердження законності джерел для придбання його сестрою об'єктів нерухомого майна, а також джерел задекларованих ним у 2016 та 2017 роках грошових

заощаджень.

Указані обставини не підтверджують відповідності поведінки кандидата Мойсюка М.І. високим стандартам, дотримання яких слід очікувати від кандидата на посаду судді Верховного Суду, критеріям професійної етики та доброчесності.

За змістом пунктів 5.2.2, 5.3.2 глави 6 розділу II Положення критерії професійної етики та доброчесності оцінюються у 0 балів за наявності доказів невідповідності судді (кандидата на посаду судді) вимогам професійної етики та/або вимогам до доброчесності.

З огляду на зазначене, враховуючи мету кваліфікаційного оцінювання та вимоги щодо відповідності кандидата найвищим стандартам етики та доброчесності, Комісія оцінює Мойсюка М.І. за критеріями професійної етики та доброчесності у 0 балів.

Згідно з пунктом 4 частини п'ятої статті 81 Закону за результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді Верховного Суду Вища кваліфікаційна комісія суддів України ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності такого кандидата здійснювати правосуддя у відповідному суді та визначає його рейтинг для участі у конкурсі.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту та оцінювання критеріїв особистої і соціальної компетентності, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критерію професійної етики чи критерію доброчесності.

Отже, оцінка у 0 балів за критеріями професійної етики та доброчесності є пресічною безумовною підставою для ухвалення Комісією рішення про непідтвердження здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді.

З огляду на те, що за критеріями професійної етики та доброчесності кандидат набрав 0 балів, Комісія дійшла висновку про непідтвердження здатності Мойсюка М.І. здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Комісія вважає за доцільне зазначити, що кваліфікаційне оцінювання Мойсюка М.І. здійснювалося в межах конкурсу на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, що обумовлювало перевірку кандидата на відповідність найвищим стандартам та вимагало встановлення відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву в чеснотах майбутніх суддів Верховного Суду. Висновки Комісії за результатами цього кваліфікаційного оцінювання не можуть негативно впливати на проходження кандидатом інших процедур, пов'язаних з професійною кар'єрою.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням та Регламентом, Комісія

вирішила:

визнати Мойсюка Миколу Івановича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

Т.В. Лукаш

Ю.Г. Тітов